

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj VIII.

V Ljubljani 27. kimorca 1855.

List 39.

P i s m o

prečastitiga gospoda škofa Friderika Baraga, iz
Machinaca 28. maliga serpana 1855.

De željo dobrotljivih prijatlov našiga misijona nekoliko spolnim, dam tukaj kratko sporočilo za-
stran letašnjiga obiskovanja misijonov v in okoli
„Arbre-croche“, ki sim jih pred več ko 20 let
vstanovil in oskerboval. Od tistih mal so si ti mi-
sijoni močno pomagali, tako de že zdaj v nekterih
krajih nobeniga ajda več ni: v nekterih je pa še
sem ter tje kdo, ki se še vedno terdovratno zo-
perstavlja vsimu prizadevanju misijonarjev in moči,
ki jo imajo zgledi bližnjih spreobrnjenj. Vender
je pa, Bogu bodi hvala! tacih ajdov prav malo;
skorej vsi so spreobrnjeni v tih misijonih.

29. roznika, ravno svoj 58. rojstni dan, sim
prišel v Arbre-croche, kjer je bil moj prvi mi-
sijon. Pred 24 leti, 28. vel. travna 1831, so me
moj prvi škof v Ameriki, Eduard Fenwick, v ta
misijon pripeljali, ki sim ga s hvaležnim srcam in
močno ginjen sprejel. -- Bival sim tedaj tukaj več
dni, ves čas sim spovedoval, in v nedeljo, prvi
dan tega mesca, sim z ginjenim in veselim srcam
v tim prvem sv. jim misijonu pervikrat zakrament
svete birme delil. Bil sim sicer tukaj tudi lani
pretekliga mesca veliciga serpana, pa nisim bir-
moval, ker so malo poprej škof Lefevre iz De-
troita tukaj birmovali.

Za prihodnjo nedeljo sim odločil sveto birmo
v misijonu, ki sim ga pred 24 leti vstanovil in sv.
Ignaciju Lojolanu v čast posvetil, kjer pa ta za-
krament še nikdar ni bil deljen. Močno so se ti
ubogi Indijanci v duhu veselili viditi svojiga škofa
v cerkveni obleki, v revni cerkvici, ki so jo bili
sami sozidali, besedo Božjo oznanovati in zakra-
ment svete birme deliti.

Od tod sim se po več letih zopet enkrat na
Breberjev otok podal, ki je sredi Mišiganskiga je-
zera in je od suhiga tako deleč, de ga človek ko-
mej kakor meglico vidi. Kakor sim bil jaz pred
24 leti prvi mašnik, ki je kde na tem otoku bi-
val, tako sim bil tudi zdaj jaz prvi škof, ki ga
je kde obiskal. Prebivavci tega otoka prav pri-
prosto in mirno živé in so vsi k katoliški veri spre-
obrnjeni; zakaj misionarji, moji nasledniki, so jih
velikrat obiskali ter jim pridigovali, dokler niso
vsih spreobrnili.

Moj prihod na tem divotnim otoku je bil za-
me in za priproste otočane razveseliven in ginljiv.
Veliko starih Indijancov in Indijank je k meni pri-
šlo, pokleknilo, de bi jih blagoslovil, ter mi je s

hvaležnim in ginljivim sream reklo: „Oče, ti si
me kerstil, prav ti, pred dolgo, dolgo časam“. Drugi
so rekli: „Starsi so mi pravili, de si me ti
kerstil, pa tačas sim bil še prav majhno dete“. Z-
daj imajo pa sami več otročičev okoli sebe. Vse
se je silno veselilo blagoslov prejeti od stariga mi-
sijonarja, ki je njih ali njihove starše učil presveti
imeni Jezusa in Marije izgovarjati. — Potem sim
jih učil in spovedoval; in ko so bili podučeni in
spovedani, sim jih z velikim duhovnim veseljem
birmal. Veliko zmed njih, ki sim jih bil pred 24
leti kerstil, sim jih zdaj birmal. Bilo jih je pa 44
zdaj birmanih na Breberjevem otoku. Ko bom zo-
pet sem prišel, bodo zopet nekteri birmani, ki so
zdaj še premalo podučeni. — Dve Indijanki ste
bolne v ravno ti hiši ležale. Žalostne ste bile, ker
niste mogle v cerkev priti, de bi bile birmane. To-
rej sim v njuno hišo šel, ju spovedal, in drugi dan
na bolestni postelji birmal, kar jima je bilo v ve-
liko veliko tolažilo.

Od Breberjeviga otoka sim šel v misijon, ki
se „Križna Vas“ imenuje (angleški: Cross-Village),
kjer je častiti gosp. Lorenc Lavtižar misijonar.
Ko sim še jaz tukej misijonaril, so spreobrnjeni
Indijani velik križ v vasi napravili, kateri je bil
potem večkrat ponovljen; in od tega križa se mi-
sion tako imenuje. Doslej je bil tu gosp. Mrak že
več let sem. Pa to pomlad je na svoje lastne že-
lje in po mojim dovoljenji v drugi misijon šel, ki
ga bom pozneje omenil. Indijani v Križni Vasi so
dobro podučeni in dobri kristjani, vsi katoličani.
Gosp. Mrak je bil tukaj 9 let in je misijonarske
dolžnosti vestno spolnoval. Bog naj ga zato bla-
goslovi. Njegov naslednik gosp. Lavtižar je tudi
pobožen in goreč misijonar, ki si veliko prizadeva,
nadaljevati dobro delo, katero so njegovi spredniki
pričeli. Čuditi se je posebno, kako hitro se je in-
dijanskiga jezika naučil. Preteklo jesen je v ta
misijon prišel in je precej začel prav pridno se
učiti indijanske slovnice, in indijanske bukve, ki
jih imamo, predstavljati; in zdaj je že dva mesca
prav sam v misijonu, brez tolmača (ki ga ni nikdar
potreboval), in uči kersanski nauk, spoveduje in
pridiguje, bolje, kakor sim jaz konec svojiga dru-
ziga misijonarskiga leta zamogel. (Se vé, de
tačas ni bilo ne slovnice ne slovarja ne nobenih
bukov, iz katerih bi se kdo zamogel tega posebniga
jezika učiti). Sploh se čudijo napredovanju gosp.
Lavtižarja. Bral mi je svojo prvo indijansko pri-
digo, in čudil sim se takimu nepredovanju. Tudi
anglikansko že precej dobro govori, in bi prav
lahko anglikansko spovedoval, pa ima le malokrat
priliko. Tudi zdrav je, Bogu bodi hvala! in nadjam

se, de bo še dolgo našim misijonam v prid, kar naj mu ljubi Bog milostivo dodeli.

Poslednja staja, ki sim jo o tem popotvanji obiskal, je bila Grande- Traverse, kjer je zdaj čast. g. Mrak. Tukaj dozdaš se ni noben misijonar stanovitno bival, desiravno smo jaz in vsi moji dozdanji nasledniki večkrat tje prišli, pa le za neke dni ali tedne. Indijanci tega misijona so prav priprosti in dobri serca. Upam, de jih bo zaslužni in zvedeni misijonar Mrak, ki zdaj pri njih živi, v vsim dobrim podučeval in v pravih kersanskim duhu odrejeval. 22. mal. serpana sim tukaj 31 oseb, otrok in odraslih birmal. 24. sim zopet v Machinac nazaj prišel, in se bom še danes v Saut Ste. Marie vernil, od kodar bom v kratkim misijone ob Zgornjim jezeru obiskal, ako bo Gospod Bog milostivo pripustil. Bog naj Vas vse blagoslovi!

Friderik,
škof.

Letašnje popotvanje na Belo reko.

Na ladii Zgodnji danici, — 22. sušca. Ko človek vidi zamurca v njegovim telesnim in dušnim stanu, se mu mora želja in molitev obuditi, de bi moč naše svete vere to ubogo ljudstvo prevzela in ga na duši in v obnaši povzdignila. Nevedin in vražljiv, tedaj reven, je zamurec po dušnim stanu, pa ravno tako reven po svojim telesnim življenji. Res je, de zamurec malo potreb ima, in naj potrebniši reči mu daje zemlja; ali koliko ubožec terpi! Zoper komarje in druge merčese, ki so nadlega po noči, in zoper mraz, ki je velikrat občutljiv, nima druge brambe, kakor salo in pepel, s čimur se maže in potresa, ali pa de se bliz ognja tako rekoč peče. Ponoči ga pogosto strašijo divje zveri, podnevi ga pa nadlezuje soparna vročina. — Ako je p. vol ukraden, vojska prepir razloči, na ves rod ali pa v kraj, kjer je tat, z vojsko udarijo. Sulica razloči prepire, ki jih imajo med seboj. Ako se vzame k temu še sužnost ali ropanje ljudi, imamo kaj malo popisani stan zamurcov. Kar poslednje tiče, mislim de bomo zdaj, v sterjenje človeških barantačev, naznanilo seboj prinesli, de je barantanju z ljudmi vrat zavil. Kop-tisk kupec iz Hartuma nam je do svojih ljudi, ki jih je na Belo reko po slonovih kosti poslal in so sploh tudi sužnje seboj vlačili, oestro pisanje zročil, de se ne snejo prederzniti, sužnjem v Hartum pripeljati. Ako bi pa ktere imeli, naj jih dajo Abuna-Sulejmanu, de jih nazaj v njih domacijo pelje. Tudi avstrijski generalkonzul iz Aleksandrije je prečistitimu gosp. Provikarju povelje dal: „Ako bi se na barkah, ktere pod avstrijsko brambo kupčujejo, sužnji našli, naj jih vzmó in nazaj peljejo“. Pisma so bile slovesno pred ljudmi družih ladij brane, brodnarji pobiti, počasi odidejo in pripeljejo zaporedama 4 dečke in 2 deklici ter jih zročijo gosp. Provikarju. Ti nesrečni, staršem ugrabljeni otrociči so tedaj v naših rokah in v misijonovi brambi: pri nas se jim pa prav kakor domá zdi; veseli in dobre volje so. Naj starši detek ima kakih 6 let, ravno toliko starši dekelce. Povedalo je dekelce, de jo je njen stric za žito prodal. Se vé, de ne bomo imeli kmal priložnosti, tega poropaniga blaga poverniti, ker so deleč ven od dežele. Eden fantkov tudi nima več starsev, so mu že pomerli. Za ta čas se pri nas učijo; že delajo križ in pojó: Laudate Dominum. Pri naših duhovnih opravilih v kapeli tedaj kleči pred Materjo Božjo 6 kersencov

ali katehumenov, povzdigujejo svoje ročice in skušajo za nami peti: Ora pro nobis (za nas Boga prosi). — Sirsk kupec je pri Barjanih nekimu (mislim) županu fantiča ukradel, ki je vsaki dan v misionisko hišo hodil, z družimi fantiči pred Marijno podobo molit. Nek turšk kupec pa je dečka vzel in ga pri Kikih prečistitimu gosp. Mozgan-u pustil, de naj ga tam Abuna Sulejman vzamejo in nazaj peljejo. — Dobro je, hvala Bogu! ako se ubogim zamurcam sužinjski jarem sname. — Že smo v deželi Kikov. Ta rod se večidel peča z živino-rejo. Po obširnih, prelepih planjavah, ki bi bile gotovo tudi za setev dobre, se pasejo velike čede krav in volov, vender Kiki pogosto lakoto terpe, ravno ker se zemlja premalo obdeluje. Živež so jim večidel ribe, ki jih dobivajo iz reke in iz mnogih lepih tonfov. S časom smo že na koncu poletja ali prav za prav suhiga letniga časa. Kmal se bo začelo deževje. Nar veči vročino pa vender večidel severni vetrovi hladijo, ki tudi ladijo dalje ženejo, kaj pa de, letas malo počasi. Bog nam daj iz svojih zakladov dobrija vetra, de skorej namen svojiga popotvanja dosežemo in tam gori ljudstvu damo, kar nam je Gospod zročil. — (Daljnih naznanil dosihmal nimamo. Vred.)

Kersanska junaka.

Mladi učenci, ki so iz Kitajskiga na Neapolitansko v šole prišli, pripovedujejo naslednjo dogodbo. Mlad kristjan po imenu Matija Kšé, blizo Nankinga rojen, je bil poprej v semeniši tega mesta, in pripovedovavci so bili delj časa z njim v šolah. Ker je bil pa v svojim obnašanji lahkomišljen, je bil poslednjič iz semeniša odpravljen, in je pri svojih ljudéh domá živel. V tem pa vojska zagermi, in puntarji njega in njegoviga brata vjamejo. Hotli so jih puntarji prisiliti, de bi tako imenovano rimsko cesto na nebesu molili, kakor jo maliki molijo; ker le tó imajo za boga, in od njega pričakujejo vse pomoči. Mlada kristjana se serčno branita, in resnico naše svete vere neomahljivo terdita. Ko vpervič odrečeta, jima trinogi razne terpeženja zaporedama napravijo, ker pa brata vedno in neprestrašeno svojo vero spoznavata, ji ti nečloveki na vislice obesijo, jima trebuh prerežejo, ter jima s svojimi lastnimi rokami tripljejoče čeva iz života tergajo. Tako sta umerla junaška vojsaka, srečna, presrečna, de sta za vero Jezusovo življenje dala. — Celó tisti tedaj, ki jih iz šole pahnejo, so tam med nejeverniki tako serčni služabniki Kristusovi; kakošni pa so v kersanskih krajih marsikteri, v družih rečeh tudi nar boljši učenci? Tukaj je priložnost marsikaj premišljevat; — „tako bodo poslednji pervi, in pervi posledaji, pravi večna resnica.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Pervi dan prihodnjiga mesca — v pondeljnik — bo v Šenklaški cerkvi zjutraj ob desetih slovesna sv. maša za srečno pričetje noviga šolskiga leta. — Četrtič naročene svetinje v spomin brezmadežniga spočetja Marije Device smo ravno kar iz Augsburga dobili; častiti naročniki naj torej o priliki ponje pošljejo. Ob enim naznanimo, de tudi sprejemamo naročevanje na dvoje prav koristne bukve: 1. Bressan-vi-do's ausführliche Katechese über die gesammte christ-katholische Glaubens-, Sitten- und Tugendmittlehre. 12 Bände. (7 fl. 12 kr.); 2. Historische Katechese in

auserlesenen Beispielen. Erzählungen und Parabeln über die gesammte christkatholische Glaubens-, Sitten- und Tugendmittlehre. 4 Bände (1 fl. 48 kr.)

Iz Mehoviga na Dolenskim 17. kim. 1855. Od 9. vel. serpana do 14. kimovca jih je v tej majhni fari, ki le okoli 958 duš šteje, 36 za kolero umrlo. V Stopičah, kjer je nemila morivka tudi hudo rjula, jih je v tem času 102 za ravno to boleznijo pokopanih. — Pokopališa so že tu in tam pretesne, torej so mogle nove naglo napravljene in blagoslavljen biti. — Včeraj smo tukaj 42letniga očeta šesterih otrok pokopali, kateri je le malo ur za kolero bolan ležal, in pred malo časom svojo ženo, svojiga očeta in svojiga brata k grobu spremljal, zdaj pa po njem njegovi majhni in nezmožni otročiči, kateri so v revni in prazni hiši sami brez pomoči ostali, milo jokajo. — O Bog naj se usmili vsaj revnih otrok, in odverne naj skorej svojo ojstro šibo od nas, ktere smo zavoljo svojih grehov vredni! —

J. O. Lepstanski.

Iz Železnikov 18. kim. Pri nas smo še vedno zdravi, hvala Bogu! V Selški fari pak so že kakš trije za kolero umrli, ktera se je od Kroke v gore proti Selcam pomaknila.

Iz Štajarskiga se nam piše 18. kim.: Prihodnji teden (namreč tekoči teden) so v Gradcu duhovne vaje za mašnike, ki jih bo mende vodil O. Dominik, premišljevanja pa bo imel O. Serapion. — Tu okoli (Brašlovč) je zdaj kolera povsod pojenjala. — Včeraj smo zopet oženj v fari imeli, vender, hvala Bogu! de ni več kakor ena sama hiša s pristavo pogorela. Šestletin fantek je sam pod steno pristave zakuril in potlej šel sosedo klicat, de naj gre gasit, če ne, bo vse pogorelo. Ako bi le tá ne bila urno pritekla, bi bila en bolnik in eno malo dete v zibeli gotovo zgorela, zdaj sta oba siroteja le malo opečena. Vas je dobro četert ure od fare. — Noža in pa ognja tedaj otrokam ne v roko!

Iz Goriškiga. Naša predraga „Danica“ se prav rada po Slovenskim ogleduje, in večkrat nam od te strani jako lične spise donasa, naj tedaj z menoj vred v lepo Ipavsko dolino nekoliko stopi, in, kar Goriški del zadeno, blagovoljno razglasi, kako se kaj tukej godi. — Celi kos njene doline na desnim bregu reke Vipave od potoka Lijaka na tem kraji hribčika Prevača do staroslovečiga ledenomerzliga potoka Hubelna razpade po duhovskih mejnikih pod Črniški dekanat, in šteje 13.008 duš. Po tem dekanatu je pretečene tri mesece grozovitna kolera hudo divjala in blizo 4–500 ljudi v černo krilo matere zemlje zazibnila. Nobeni vasi ali soseski ni prizanesla, odkar se je bila v Ajdovšini dan po sv. Janezu Kerstniku pervikrat prikazala; in menim, de tukajšni prebivavci bodo za vselej leta 1855 pomnili, ter se pred to Božjo šibo tresli; sadaj pa je, hvala Bogu! iz naše doline skorej popolnoma zginila, in mi samo to želimo, de bi nas nikdar več ne obiskala. — Črniški dekanat obseže 4 lepe fare, 3 samostalne in 4 podveržene duhovnije, ima 5 ljudskih učilnic, 1 samostan in pa 1 božjopotno cerkev. — Perva fara, s ktero je tudi dekanatstvo sklenjeno, je v Črničih. Ime te fare se prav černo — Steinklippe — prileže, in tudi od črničja lahko izpelje. Njena vtemelitev slovi iz leta 1563, pa utegne še kaj stareji biti; s svojimi podružnicami: v Malivasi, na Ravnih, v Oseku, pri sv. Lucii in v Viteškem šteje zdaj 2007 duš, ktere dva duhovna oskerblujeta, in ima tudi prostorno šolo, ktera je v novejših časih po velikim prizadevanji, ondešnih duhovnov lepo cvesti začela. Tukej že veliko let cesarska pošta postaja. Prečastiti gosp. Mihael Mervič so tukej fajmošter in dekan, in šolski ogleda. Povzdiga farne šole, olupšanje dekanške cerkve, serčna gorljivost, s ktero se za npravno omiko svojih ovčic ponašajo, in ve-

liko družih enakih prizadetev so dostojne svedočbe njih blagiga duha; poslednje mesce so je bilo nad njih stanovitnostjo in poterpežljivostjo zares čuditi; zakaj po vsi močno raztreseni fari so oni, zavoljo bolehnosti g. kaplana, skorej vse za kolero bolne sami previdili. — Druga fara je v Šempasu. Kar ime Šempas tiče, leži ta vas na lepi poti, ki se tukej iz priljudne ravnine čez majhne gričke klancu enaka v serce Ipavske doline vije; zatorej zasluži nemško besedo Schönpass, pa iz starih listov se sprevidi, de h koncu leta 1400 je tu cerkev stala, posvečena svetimu Pasu (sanctus Passus), in od tod se mende bolj svesto slovensko ime Šempas ti vasi prilastuje. Ta fara šteje s svojimi podružnicami vred: v Oslani in pri sv. Mihelu sadaj 1707 duš za dva duhovna, in ima prav pridno šolo, ktera zares čast dela ondodnima duhovnoma in šolskimu učeniku. Častiti g. Franc Podreka so tukej fajmošter. Njih živost in modra osnova v učenji je občno znana, in če v njih cerkev stopiš, se boš kmalo prepričal, de tukej skerben gospodar zaukazuje. Po tej fari je letas kolera tudi neusmiljeno derla, in posebno Oslancam, ki tako radi plešejo, glasno pridigala. Duhovna sta o tej priložnosti veliko terpela. Gosp. fajmošter so bili zboleli, g. kaplan pa so noč in dan prevedovali. Pod Šempaško faro spada kaplanija na Ternovim s 554 dušami. Ta duhovnija je zastavljena v letu 1703 in stoji na čelu ternovskiga cesarskiga gojzda, od kodar ima mično obširen vid po prijaznih goriških in mikavnih friulanskih livadah. Cerkev je tukej nova pozidana in močno prostorna. — Med Šempasom in Črničem pod brado Ternovskiga hriba stoji božjopotna cerkev Marije Device imenovane „na Viteškem“. Gospodarstvo čez njo ima črniško duhovstvo, ktero jo ob vseh Marijnih praznikih z eno sveto mašo oskerbljuje; pa v posebnih godovih, p. n. binkoštnih in male gospodnične dni, se morajo tudi duhovni iz Šempasa in Ternove tukej sniti. (K. sl.)

Iz Divina 14. kimorca. — Od 2. dne veliciga serpana do 3. dne mesca kimovca smo tudi tukaj kolero imeli. Marsikterim otrokam je grozovitna morivka očeta ali mater, pa tudi oba, marsikterim staršem ljube otroke v večnost preselila. Po žalosti in trudu pa tudi veselje pride. Divinski grajsak, svetli gosp. knez Egon Hohenlohe-Waldenburg, kteri od začetka boleznij vaim domačim ubogim vsaki dan juhe in mesa delijo, kteri so celo vnanjim bolnikom na Krasu denarjev pošiljali, zdravnika z lastnim vozom iz bližnjiga mestica Teržiča poskerbeli, in celo sami večkrat vozili, so nam v sredo zvečer slavniga govornika, čast. Očeta Stoecker-ja iz reda Jezuitov iz Gorice perpeljali, de bi tudi z vso družino od njih svete zakramente prejeli, in prijetno oznanovanje Božje besede slišali. V četertik popoldne so spovedovali imenovani oče v tukajšni cerkvi svet. Duha, v petik ob osmih pa maševali in gospod kneza in gospo knežnjo in več drugih obhajali. Ob desetih je bila druga sv. maša, po maši so pa častiti oče v nemškem jeziku od povikšanja sv. križa, in pa, kako de moramo tudi mi s. križ v sercu imeti, in to s terdno vero in gorečo ljubeznijo tudi v djanji kazati, tako ginljivo govorili, de se je visokim poslušavcam marsiktera solza pobožnosti uderla. Bil je pričujoč tudi prevzvišeni gospod grof Stuermer, nekdanji internunci carigraški. Tudi domači in nekteri zmed bližnjih duhovnih gospodov so se té priložnosti poslužili, in tako obletnico lanskih duhovskih vaj s prav lepim zgledam pobožno obhajali. — Dekan.

Razgled po kersanskim svetu.

Iz Rima. Kardinal-Pronuntius Viale Prelà je v vikšiga škofa in legata v Bolonji zvoljen. Ta čast je

ena naj višjih v papeževih državah; pravi legat je le samo še Ostianski in Velletrinski škof, ter ob enim kardinal. Menijo, da njegov naslednik na Dunaji bo gosp. de Luca, zdaj papežev poročnik v Monakovim.

Čez piše, da so nasledni od svetiga Očeta za škofo na Poljskim nasvetovani: Duhoven Fialkovski, namestnik Varšavske nadškofije, za višjega škofa Varšavskiga in prvaka (primasa) kraljestva, za drugi dve škofii pa duhovna Naruszevicz in Decker, in de so že verjetno od cara poterjeni. Nasvetovane za četrto že davno izpraznjeno škofijstvo pa, da še ni znan.

Iz Kaire, 1. kimovca Al. Pirhar misijonar piše: „Ravno kar sim zvedil, da bo Dr. Heuglein iz Hartuma po nas prišel; potem se bomo okoli sv. Matevža od tod dalje podali. — Mesca maliga serpana je bil veliki vojvoda Maksimilijan, brat našiga svetlga cesarja, v Kairi in je teizrečeno lepe zglede prave pobožnosti dajal; poprej je bil tudi v Jeruzalemu, kjer se je hrabriga keršanskiga viteza kazal, kakor v davnih časih grof Bouillon: celo o pekoči poldanski vročini ni hotel jezdit tam, kjer je naš Zveličar po tako britkih stopinjah hodil. Vsi so ga imenovali svetnika, ne samo katoličani, ampak tudi krivoverci in turki. — Une dni je sem prišel častiti O. kapucinar iz nekiga katoliškiga misijonisa. Revez ni imel družiga na sebi kakor arabsko srajco. Neki poglavar, ki je bil ravno kar na to stopnjo povzdignjen, ga je mučil, sleknil in spodil. Začetnik tega preganjanja je pa koptiški krivoverški škof, ki bi rad vse druge vernike — bodi že po pravici ali po krivici — pregnal.“

Na Švedskim se godi protestantom marsiktera kolobocija v njih protestantizmu, ktera bi jih lahko prepričala, kje de se znajdejo, ako bi hotli prav preudariti. Ni davno, kar je mogel kralj postaviti, ako bo kak neduhoven (nepastor) zakramento delil, da bo mogel 220 frankov kazni plačati, kdor bi jih iz rok posvetniga prejel, pa 59 frankov. Kdaj je še pri nas katoličanih komu neduhovnemu v misel prišlo, da v tako duhovske reči mešati, ter zakramente deliti?

Na Norveškem je imenitni protestantski duhoven Lammer, Skien-ski pastir, svojim ovcam očitno in službino naznanil, da jim bo v prihodnje le samo po poprejšnji spovedi odvezo delil. Znano je namreč, da so protestanti spovedi zaverig, pa ne povsod. Na Norveškem je stara postava, v cvetu protestantizma dana, ki spoved zapoveduje, in ni bila nikoli popolnoma zaterta, ampak mende le opuščena. Taka je „edinost“ vere v protestantizmu! Na Lammerjevo oznanilo so se njegove spovedi plahe ovčice pritožile, češ, da jih hoče njih pastir k papežu nazaj gnati. Ta reč jim je pa tako štrečno zmešala, da si je dosihmal ni upal razločiti, ne njih škof, Mgr. Arup, ne naj višji škof švedske in norveške cerkve, namreč vlada sama. Vladi se je ta reč zamotana zdela, in je ministru bogočastja naložila, da naj vse cerkvene veljake v deželi za svet upraša, in dosihmal še ni reč dognana.

Zvezdica za šolo.

Ni davno ko sim popotval od Bohinske Bistrice proti Blejskemu jezeru. Bilo je že proti večeru. Globoko zamišljen, sim komaj zapazil maliga fantiča, ki je po poti proti meni šel; ko me pa sreča, spoštljivo klobuček z glave vzame, in me tako ljubeznjivo s „hvaljen bodi Jezus Kristus“, pozdravi, da, če tudi se ne prištevam ravno v versto pregorelih katoličanov, je vendar serce v meni veselja zaigralo. — Spustim se s fan-

tičam v pogovor in zvem od njega, da je sirotek brez očeta in matere iz Bistrice doma, hodi v šolo in tudi pri maši streže. — Lepo spricalo torej za Bistriška gg. duhovnika, da mladino dobro vladata, in da posebno pridne fante odbirata za cerkveno službo.

Ime fantiča mi ni znano, njegova priljudnost pak zasluži pohvaljena, in posebno zdaj o začetku šolskiga leta učiteljem in mladini priporočena biti. Kako lepo je, če se mladost, posebno v taci krajih, kjer po letu vse ptujcov mergoli, lepo in spoštljivo obnaša; čast se godi s tem okrajini in vsi deželi. Gospodje kateheti in učeniki! naj rečem, ako se smem prederzniti: z vse marljivostjo se poprimite v novim šolskim letu odgojene mladosti, učite jo med drugim tudi prijazniga in spoštljiviga obnašanja, posebno naj Vam pa bodo živo ponovljeno tu besede nekiga šolskiga prijatla: *Naj bi se pri Slovencih v šoli in zunaj šole, posebno pa od mladine proti slednjemu človeku ne pogreševal nikjer in nikdar lepi keršanski pozdrav: Hvaljen bodi Jezus Kristus!* — J. L. Žlindrovič.

Kodi kaj.

C. k. dvorska tiskarnica na Dunaji je poslala na razstavo v Pariz očenaš, z latinskimi čerkami natisnjen v 608 jezikih; očenaš pa natisnjeni s čerkami, kakoršne dotični jezik rabi, v 206 iztisih, in verh tega je poslano še 100 tujejezičnih alfabotov. Pravijo, da ta tiskarnica zamore v katerim koli jeziku natisniti. — Cesarska dvorska tiskarna na Dunaji in tiskarna sinov Bogomila Haase v Pragi se štejejo k nar večim in nar bolj popolnoma tiskarnic v Evropi. (Gio. Ciesc.)

Grobni napis.

Na vsaki grob.

Preden moje vse košice
Bodo zopet prekopali,
Bo obledelo tvoje lice,
In mem mene
Bodo tebe
Znabit tukaj pokopali.

Pogovori z gg. dopisovarci.

Gosp. J. J. v N. S: Sadaj še le sta 1. in 2. zvezek plačana. — Gosp. J. V. v D: Lepa hvala za dopis! — Gosp. J. O. na M: Vaši dopisi so nam posebno dragi; Bog Vas živi! — Gosp. A. K. v P: Vaš dopis smo prepozno prejeli; ga bo pa prihodnja Danica na svitlo dala.

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Za kaplane pridejo: g. Peter Teran v Kočevje; g. Franc Povše na Vače, g. Val. Skul, novoposvečeni mašnik, v Borovnico; g. Anton Klemen v Ribnico, g. Florijan Prelesnik v Lašice, g. Januari Strah na Kerko, g. Janez Budnar, novoposvečeni mašnik, k Fari pri Kostelji; g. Matevž Ševel v Šentvid pri Zatičini, g. Henrik Šparovic v Rateče, g. Franc Lesjak v Ipavo. — V bogoslovsko semenišče so sprejeti: Fr. Bergant iz Šentvida pri Ljubljani, Ign. Boehm iz Čermošnice, Juri Dernovšek iz Vodice, Ant. Domicelj iz Zagurja, Matija Haberle iz Srednje Vasi na Kočevskem, Peter Hognigmann iz Srednje Vasi na Kočevskem, Ant. Jaklič iz Lašic, Štef. Jaklič iz Lašic, Matija Jereb iz Idrije, Rajm. Kalan iz Loke, K. Luzar iz Noviga mesta, Jak. Mrak iz Smlednika, Jož. Novak iz Podbrezja, Ant. Osénar iz Mekin, And. Petek iz Ribnice, Mart. Povše iz Šencurja pri Svibnim, Fr. Sajovic iz Šencurja pri Kranji, Al. Stare iz Mengiša, Valent. Sarabon iz Teržice, Jan. Urbanček iz Preddvora, Jan. Voglar iz Nakliga, Jožef Zupan iz Mošen, Ant. Zure iz Žužemberga. —